

chỗ nước đọng (thế giang)

Ga Vinh một buổi tối trời mưa. Một túp nhà lá nằm nép bên vệ đường, phía sau là khoảng nước dờ ao dờ rãnh, muỗi và cỏ nhiều. Một ngọn đèn dầu run rẩy vì gió, cháy leo lét được treo trước cửa sổ. Một con chó già còm cõi bê bết bùn đất và lạnh, nằm in bóng đèn dầu dưới cửa sổ, tru ư ử trong họng mà không dám vào nhà vì sợ đòn. Gió hú xoáy quanh cửa tranh nhau luồn vào nhà. Có tiếng mái tranh cọ nhau xào xạc như van xin. Tiếng chấu chuộc gọi cái làm nhíp cho mưa rơi.

Bên này cửa sổ:

"Khêu to đèn thêm tí nữa, không tốn dầu lắm đâu."

Bên kia cửa sổ:

"Thế này đủ rồi, khách xa thừa sức nhìn thấy."

Im lặng một lúc lâu.

Bên này:

"Mấy giờ rồi nhỉ...?"

Bên kia:

"Đồng hồ bán mất rồi... Có lẽ khoảng chín, mười giờ..." Bên này:

"Bán được bao nhiêu?"

Bên kia:

"Thằng khách đều, đồng hồ giả, được có sáu chục, lỗ mất chín chục."

Bên này:

"Sao thế? Sao lại lỗ?"

Bên kia:

"Mặc cả trăm rưỡi, trừ tiền "đi" ba chục, phải trả lại nó trăm hai."

Bên này:

"Đồ đều... Nhưng cứ vắn đèn to lên đi..."

Bên kia:

"Đã bảo không cần mà!"

Bên này:

"Nhưng... Nhưng sợ ma nó về..."

"Xì... bậy nào, nói nó về thật đấy."

Có tiếng chân rẽ nước đi tới, rồi một cái đầu đàn ông thò vào cửa sổ, nhều nước lã chã xuống con chó.

"Bao nhiêu?"

Bên này:

"Năm chục."

"Đắt thế, gái Sài Gòn còn chả tới nửa là..."

"Thế muốn bao nhiêu?"

"Hai chục..."

"Thôi về ngủ với bò cho sướng, để hai chục đấy mai mà ăn cháo."

"Đồ ỉ ỉ rạc!"

Tiếng chân dậm dụt bỏ đi.

"Ba chục được không?" Có tiếng hỏi với lại.

"Ừ thôi, trời mưa mở hàng để lần sau lấy chỗ đi lại."

"..."

"Thanh toán trước đi!"

"Gì mà vội thế, chả "tình" tí nào cả."

"Sao? Có tiền không?"

"Lấy gạo nhé?"

"Gạo gì? Mật dịch hay gạo mới?"

"Mới chia tiêu chuẩn tháng ở cơ quan về, chưa xem."

"Gạo mật dịch rồi, tính bao nhiêu?"

"Hai chục."

"Đắt quá, mà cũng không có cân nữa."

"Mười tám đồng vậy, đóng đại bằng ống sữa bò đi..."

"Ừ, thế cho tiện, cân mất công, gạo đi mua nặng ký... mà này, có trộn đá dăm vào không đấy?"

"Mang đèn ra mà soi."

"Gạo này chỉ mười lăm đồng."

"Đóng vun tay thế kia thành hai cân của người ta chứ còn gì..."

Một thằng nhóc chừng chín tuổi thỉnh linh hiện ra như chui từ dưới đất lên, đứng mút tay nhìn cảnh đóng gạo. Người đàn ông còn đang loay hoay cột lại cái bao của mình thì nó giật túi gạo nơi tay người đàn bà, chạy vụt ra cửa.

"Nấu cơm nhé, đừng nấu cháo... Nhớ để phần cho chị đấy."

Người đàn bà dặn với theo.

Lại một cái đầu nữa thò vào cửa sổ:

"Hình như đây là quán trọ?" Bên kia:

"Anh tìm đúng chỗ rồi đấy."

"Trọ nửa giờ hay qua đêm?"

"Tùy thích."

Khách thờ phào bước vào nhà.

"Có nước rửa chân không?"

"Cái chum nằm ngoài thềm nhà đấy."

"Tối quá, làm ơn vắn đèn lớn lên một chút đi."

"Rồi... rồi đó, mắt đẹp như vậy mà bỏ phí trong bóng tối."

Bên này:

"Buông màn xuống!"

"Nhà đột, màn ướt hết rồi..."

"Thế thì tắt đèn đi!"

"Còn người khác nữa, hỏi xem họ có muốn không."

"..."

"Cởi quần ra cho thoải mái..."

"Hừ... ừm... ừm..."

"Ái... đau, cái khóa thắt lưng... cởi hẳn quần ra."

Bên kia: tiếng thì thào trao đổi xen lẫn tiếng cười rên trong hòng.

Bên này: con ngựa gỗ cồng cộc lờng trong chuồng.

"..."

Im lặng... mưa lách cách vượt mái tranh... căn nhà lá chứa no tiếng thở đều... Tất cả như muốn ngủ.

Bên kia: "Mệt không anh?"

"Đã không em?"

"Em biết gọi anh như thế nào nhỉ?"

"Em đi Sài Gòn chơi lần nào chưa?"

"Tù cải tạo phải không?"

"Em tôi sao hay vậy?"

"Sao biết mà tới đây?"

"Mới được phóng thích, chờ tàu ngoài ga, xích lô chỉ."

"Lâu lắm anh mới được "làm" phải không?"

"Ừ, tám năm rồi, kể từ bảy năm."

"Vợ con gì chưa?"

"Đi Mỹ cả rồi..."

"Cho em đi Sài Gòn với...?"

"Cái thân anh không biết rồi sao nữa đây, đâu có bao bọc em được... Thôi ra ga ăn cháo gà với anh cái đã, rồi tính sau."

Bên này:

"Thu nhập hằng tháng bao nhiêu?"

"Thất thường lắm, không tính được."

"Có chồng con gì chưa?"

"..."

"Quê quán ở đâu?"

"Đô Lương."

"Sao trôi giạt ra tận đây thế?"

"Ở quê khổ quá..."

"Khổ một chút nhưng cuộc sống lương thiện, có chồng con đàn hoàng có thoải mái hơn không?"

"Đảng viên phải không?"

"Sao biết?"

"Chơi bao nhiêu lần rồi?"

"Ừ... mới tham quan một lần cho biết..."

"Có thích không?"

"..."

"Không sợ chi bộ biết bao?"

"Chỉ sợ quần chúng, cảm tình đảng thôi."

"Bí thư phải không?"

"Chưa, mới phó thôi."

"Sao biết mà mò đến?"

"Bí thư giới thiệu... ấy không phải, bà con quen biết..."

"..."

"Hành nghề bao lâu rồi?"

"Sáu năm."

"Đúng dân chuyên nghiệp, có bệnh không? Có không?"

"Cải tạo mới ra, chưa kịp có."

"Vẫn ngựa quen đường cũ, phải cố gắng đè nén những đam mê thấp hèn mà nghĩ đến tương lai chứ! Chết, chết, ai đấy?"

"Đừng sợ, con chó nằm ngoài lạnh, cào cửa đòi vào nhà đấy."

"Ba chục... đắt quá, mất đứt một phần tư tháng lương rồi còn gì?"

"..."

"Cái gì đấy?"

"Ngô nường..."

"..."

"Bè một nửa thôi, chưa được ăn tối đâu."

Tiếng khóa thắt lưng kêu lách cách, người đàn ông kiểm soát lại cái ví của mình rồi đi ra cửa, nách cặp bao gạo.

Từ buồng trong, một bà già tay chống đầu gối, tay đấm lưng lò dò bò ra. Cầm miếng giấy đang cháy, bà múa mấy vòng tròn như đuổi vía, rồi rán sức bẻ chậu nước hắt toẹt ra đường.

Căn nhà lại chìm trong bóng tối.